

[Statsministeren]

særlig grad vil lytte til de anmodninger, vi måtte få fra arbejdsmarkedets parter. Det er selv sagt parterne og den enkelte lønmodtager og arbejdsgiver, der bedst kan pege på, hvor der er brug for at videreudvikle den danske model.

Jeg er overbevist om, at konkurrenceevne i de fleste tilfælde går hånd i hånd med forbedring af forholdene for den enkelte på arbejdspladsen og en stigende medindflydelse og uddelegering af ansvar. Vi kalder det noget forskelligt afhængigt af, hvor vi er. Jeg synes, betegnelsen »det gode arbejdsliv« er en god betegnelse, fordi den antyder den filosofi, som jeg tror er vigtig at holde fast i, og som vi har en god tradition for: at jo mere man inddrager medarbejderne i uddannelsesplanlægning, i personaleplanlægning, i vigtigere beslutninger, jo bedre medarbejdere får man, og jo bedre virksomheder får man.

At sikre større indflydelse og medindflydelse, at sikre større selvbestemmelse under tiltalrettelagte former kombineret med uddannelse, efteruddannelse, er grundlaget for succes i den moderne virksomhed. Masser af forskere, økonomer, universitetsfolk og andre – internationalt som her – har for længst slået den kendsgerning fast. Jeg synes, at udviklingen er godt i gang. Vi skal være tilfredse med de ændringer, der sker på vore arbejdspladser, hvor flere og flere i højere grad selv står for arbejdets tilrettelæggelse.

En lille personlig erfaring vil jeg godt nævne her. Et besøg for nylig på en moderne dansk virksomhed var for mig en god illustration af den debat, vi har i dag. Karakteristisk for virksomheden er, at man har nedbragt ordrebeholdningen til det minimale igennem en målbevidst indsats, at man indretter sin produktion efter ordreafgivelse, og at man uddelegerer ansvaret til medarbejdere, der tidligere ikke har haft den form for ansvar. Et citat fra min hukommelse: Rita, medlem af Specialarbejderforbundet i Danmark, har nu ansvaret for ordrebeholdning og lagertilrettelæggelse. Som Rita selv sagde: Jeg får nu lyst til at lære udenlandske sprog, fordi jeg kan fornemme, at der er behov for det, og fordi jeg fornemmer, at det bør jeg også gøre med det ansvar, jeg har fået. Når man giver folk ansvar, giver man dem også lyst til at dygtiggøre sig. Og når man dygtiggør mennesker i Danmark, så giver man dem også lyst til at få et større ansvar.

Der er en anden tendens, vi også må være opmærksom på. I »The Work of Nations« ser Clintons arbejdsminister, Robert Reich, en ny rolle for den nationale økonomi og den nationale virksomhed. Internationaliseringen medfører jo, at virksomheder i de forskellige hovedfunktioner spreder produktion, teknik og administration over hele verden. Det eneste, som efterhånden vil være nationalt afgrænset på lidt længere sigt, er de mennesker, der bor i landet og arbejder i virksomheder, der er placeret dér. For Robert Reich er landets velstand bestemt af, at landets borgere er så veluddannede, at de internationale virksomheder trækkes til og kan betale medarbejderne en ordentlig løn. Hovedkonklusionen er klar for den amerikanske arbejdsminister: Det afgørende bliver at uddanne arbejdskraft, der kan honorere den globale arbejdsfordeling.

Jeg vil for det første erklære mig enig og for det andet lægge til, at med den tradition, vi har for at give mennesker i Danmark ansvar, er vi i fuld gang med at tage en lang række ekstra skridt på vore arbejdspladser, ikke efter en konkret fastlåst model, men efter en variation af modeller, hvor netop det med uddannelse, opkvalificering, uddelegering af ansvar og medindflydelse går hånd i hånd og dermed er et af de centrale svar på internationaliseringen af vore økonomier.

I forlængelse af det må vi også have for øje, at der hele tiden kommer nye jobfunktioner. Der stilles nye krav for at kunne bestride fremtidens job. Vi skal udvikle stadig flere højteknologiske arbejdspladser, som kræver stadig mere højtuddannet arbejdskraft.

Som jeg var inde på før, bliver en af fremtidens store udfordringer at sikre, at samfundet ikke brækker over, så det kun bliver eliten, som kan klare sig i fremtidens arbejdsliv. Det er vel det, der i bredere forstand må forstås ved en demokratisering af arbejdslivet. Regeringen er sig denne udfordring meget bevidst; det gennemsyner faktisk hele vores tilrettelæggelse af regeringsarbejdet, selv om det jo ikke er et projekt, der kan gennemføres på kort tid.

Vores ambition vil således være, at den udvikling, vi kan se foran os med nye jobfunktioner, nye kvalifikationskrav, ikke er forbeholdt en snæver elite. Man kunne kalde det ambitionen om at opbygge det indre velfærdssamfund. Hermed mener jeg, at der sker en styrkelse af